

Dieren hanteren

Vooruitblik op de praktijk

Voorzichtig of niet?

Als je een baby overneemt van iemand of uit de wieg haalt, ben je voorzichtiger dan tijdens een stoeipartij met je vriendje of vriendinnetje. Een baby is klein en kwetsbaar. Daar moet je dus zorgvuldig mee omgaan.

Hanteren

Bij dierhouderij heb je te maken met allerlei dieren. Ze vereisen allemaal een andere manier van oppakken en vasthouden, omdat ze verschillen in vorm, grootte en gedrag. Dat oppakken en vasthouden noem je het **hanteren** van dieren.

Fixeren

Het kan ook voorkomen dat je een dier goed moet bekijken of er iets mee moet doen. Je moet het dier dan **fixeren**. Fixeren is het dier zo beetpakken, dat het zichzelf en jou niet kan verwonden.

Algemene regels bij hanteren

- 1 Doe de dieren geen pijn.
- 2 Denk om de veiligheid van mens en dier: knijp niet te hard en zorg dat jij niet gebeten kan worden.
- 3 Help elkaar als iets niet lukt.
- 4 Houd de dieren laag bij de grond vast of boven een tafel.
- 5 Ren of schreeuw nooit in het dierenverblijf.
De dieren kunnen daardoor schrikken.

Elk soort dier moet je op een andere manier hanteren. Een koe hanteer je dus anders dan een muis. Er is een aantal regels voor bepaalde soorten. Een muis, gerbil of rat pak je altijd aan de staartbasis. De staartbasis is het stukje staart dat direct bij het lichaam zit. Als je de staart op een andere plek pakt, dan kan hij afbreken.

Zelftoets

1. Wat is het hanteren van dieren?
2. Waarom is hanteren bij alle dieren anders?
3. Wat is het fixeren van een dier?
4. Waarom mag je niet schreeuwen of rennen in het dierenverblijf?
5. Waar pak je de muis en gerbil als je ze wilt hanteren?
6. Waarom moet je een staart van een muis, of gerbil aan de staartbasis vastpakken?
7. Waar pak je de rat als je hem wilt hanteren?
8. Waarom moet je een dier vlak boven de grond of tafel houden als je het oppakt?
9. Waarom pak je een konijn anders beet dan een rat?
10. Wat zou je kunnen doen als je een beest gefixeerd hebt?

Dieren hanteren

Antwoorden

... bij de zelftoets

- 1. Wat is het hanteren van dieren?**
Het hanteren van dieren is de manier van oppakken en vasthouden van dieren.
- 2. Waarom is hanteren bij alle dieren anders?**
Het hanteren bij dieren is bij alle dieren anders, omdat ze verschillen in vorm, grootte en gedrag.
- 3. Wat is het fixeren van een dier?**
Het fixeren van dieren is het dier zo beet pakken dat het zichzelf en degene die het dier beetpakt niet kan verwonden.
- 4. Waarom mag je niet schreeuwen of rennen in het dierenverblijf?**
Je mag niet schreeuwen of rennen bij de dieren, omdat ze daarvan kunnen schrikken en zichzelf of jou dan kunnen verwonden.
- 5. Waar pak je de muis en gerbil als je ze wilt hanteren?**
De muis en de gerbil pak je op aan de staartbasis als je ze wilt hanteren.
- 6. Waarom moet je een staart van een muis of gerbil aan de staartbasis vastpakken?**
Je moet de staart van een muis of gerbil altijd bij de staartbasis vastpakken, omdat je dan de beesten het minste pijn doet en de staart niet zal afbreken.
- 7. Waar pak je de rat als je hem wilt hanteren?**
Een rat pak je bij de staartbasis, net zoals de muis en de gerbil.
- 8. Waarom moet je een dier vlak boven de grond of tafel houden als je het oppakt?**
Je houdt een dier vlak boven de grond of tafel om te voorkomen dat hij diep valt als hij ontsnapt.
- 9. Waarom pak je een konijn anders beet dan een rat?**
Een konijn is groter, zwaarder en heeft minder staart dan een rat. Daarom moet je hem anders beetpakken dan een rat.
- 10. Wat zou je kunnen doen als je een beest gefixeerd hebt?**
Als een beest fixeert, kun je de nagels knippen, medicijnen toedienen of hem nauwkeurig onderzoeken.

Dieren hanteren

Uitvoering 1

Benodigheden

- Muis of gerbil
- Rat
- Matje

Stappenplan

De uitvoering kun je in willekeurige volgorde uitvoeren, maar je moet wel alles doen!

1

Muis en gerbil hanteren

- Zoek een muis of gerbil uit de bak.
- Pak de muis/gerbil op bij de staartbasis (zie foto).
- Zet hem voor je op een matje, maar blijf zijn staartbasis vasthouden.
- Zet de muis/gerbil weer terug.

2

Muis en gerbil fixeren

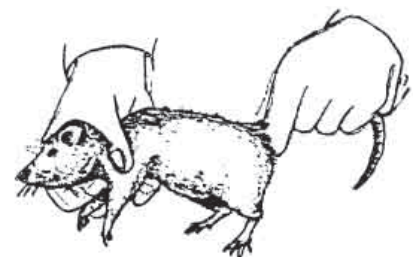
- Pak een muis of gerbil beet bij de staartbasis.
- Zet de muis/gerbil op een ruwe ondergrond (een matje).
- De muis/gerbil wil weglopen en strekt zich uit. Pak nu het nekvel tussen duim en wijsvinger en laat de rug van de muis of gerbil tegen je hand rusten (zie foto).
- Fixeer vervolgens de staart door deze beet te pakken met ringvinger of pink en tegen je hand te drukken.
- Zet de muis/gerbil weer terug.

3

Rat fixeren

- Pak een rat beet bij de staartbasis.
- Zet hem op een ruwe ondergrond (een matje).
- Pak de rat met de duim onder de kin en met de wijsvinger om de nek van het dier.
- Houd bij het fixeren ook de staartbasis vast.
- Zet de rat weer terug.

Dieren hanteren

Uitvoering 2

Benodigheden

- Cavia
- Konijn
- Matje

Stappenplan

De uitvoering kun je in willekeurige volgorde uitvoeren, maar je moet wel alles doen!

1

Cavia hanteren

- Kies een cavia uit een van de bakken
- Pak de cavia met één hand onder de kont en één hand onder de borst.
- Houd de cavia goed tegen je lichaam vast, terwijl je naar de tafel loopt.
- Zet de cavia op het matje voor je op tafel.
- Zet de cavia voorzichtig weer terug.

2

Konijn hanteren

- Kies een geschikt konijn uit. Als je nog nooit een konijn gehanteerd hebt, kies dan een klein konijn uit.
- Pak zoveel mogelijk nekvel in je hand.
- Ondersteun nu met je andere arm de kont van het konijn. Zorg dat zijn kop onder je arm zit. Hij voelt zich dan veiliger.
- Loop voorzichtig naar de tafel en zet het konijn op het matje.
- Zet het konijn voorzichtig weer terug.

